

Täysistunto

Keskiviikko 16.11.2016 klo 13.59—17.26

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 241/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan.

Keskustelu

17.04 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa herra puhemies! Kyseessä todellakin on hallituksen esitys maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Taustalla tähän muutokseen on EU:n komissiosta kesällä 2015 tullut huomautus siitä, että Suomen maankäyttö- ja rakennuslaki tai -asetus ei sisällä yksityiskohtaisia säännöksiä velvollisuudesta laatia SEA-direktiivin edellyttämä ympäristöselostus kaavoituksen yhteydessä eikä myöskään säännöksiä selostuksen sisällöstä.

Tällä muutoksella halutaan nyt tämä epäkohta korjata, ja lausuntojen perusteella ympäristöministeriölle pitää antaa kiitokset hyvin tehdystä työstä. Muutokset mahdollistavat muun muassa sen, että jatkossa merkittävien rajat ylittävien hankkeiden, kuten vaikkapa Nord Stream 2 -kaasuputken, kansallisten yva-prosessien läpinäkyvyys paranee.

Mutta oikeastaan se syy, arvoisa puhemies, miksi tämän puheenvuoron pitäminen on tässä yhteydessä mielestäni tärkeää, on toinen hallituksen esitys maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Kyseessä ovat Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan sisältyneet kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamiseen tähtäävät toimenpiteet, joista on ollut luonnos hallituksen esitykseksi lausunnoilla menneen kesän aikana.

Hallitusohjelmassa mainitut maankäytön ja rakentamisen norminpurkutavoitteet ovat olleet todella selkeät. Niihin ovat sisältyneet muun muassa ely-keskusten tehtävien ja valitusoikeuden rajaaminen, yleiskaavan laajempi käyttö rakentamisen perusteena, hajarakentamisen helpottaminen, vapaa-ajanasuntojen käyttötarkoituksen muutosten joustavoittaminen, kaupan suuryksiköitä koskevan sääntelyn keventäminen, täydennysrakentamisen ja rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksen helpottaminen ja kaavamenettelyn keventäminen sekä uusiutuvan energian laitteiden sijoittamisen sujuvoittaminen. Näillä kaikilla keinoilla voitaisiin olennaisesti laskea suomalaisen rakentamisen hintaa ja siten tuoda uutta dynamiikkaa sitä kaipaavaan kansantalouteemme. Kannattaa kuitenkin muistaa, että esimerkiksi Kelan viime vuoden tilastoissa asumiseen annettavien tukien kasvu oli nopeinta ja esimerkiksi asumistuen saajia tässä maassa oli jo 800 000 kappaletta eli enemmän kuin Helsingissä on asukkaita. Tilanne on älytön, ja me tiedämme sen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 115/2016 vp

Ikävä kyllä, arvoisa puhemies, tässä hallitusohjelman tavoitteiden kirjaamisessa lakiin on tullut isoja ongelmia, ja lausuntokierrokselle osallistuneet tahot ovat kritisoineet esitystä liian virkamiesvinkkelistä kirjoitetuksi. Lopulta asiaan on puuttunut myös hallituksen asettama lainsäädännön arviointineuvosto, joka on suositellut esitysluonnoksen korjaamista sen vaikutusarvioissa esiintyvien puutteiden osalta.

Olisinkin ollut kysymässä ministeriltä lisätietoja tämän paljon odotuksiakin herättävän lain kohtalosta, mutta tällä kertaa en niitä pääse kysymään. Missä vaiheessa esityksen korjaaminen on nyt, ja tullaanko siihen nyt tällä kertaa myös sisällyttämään nämä periaatteet lupaprosessille annettavasta palvelulupauksesta, yhden luukun periaatteesta sekä merkittävien hankkeiden nopeammasta käsittelystä? Ehkäpä ministeri kuulee viestini ja palaa asiaan paremmalla ajalla.

17.08 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Tässä lakiesityksessä on todellakin kysymys aika pienestä muutoksesta sen osalta, että komissio on pyytänyt Suomea tarkentamaan näitten rajat ylittävien hankkeitten ympäristövaikutuksia. Oli tietysti hyvin mielenkiintoista, että tässä yhteydessä otettiin jo tämä isompi maankäyttö- ja rakennuslain muutosehdotus esille. Tähän on varmasti syynsä, että tämä laaja esitys ei ole vielä tullut eduskuntaan vaan sitä halutaan tarkastella hyvin monelta puolelta, ja tämä on mielestäni hyvä asia. On äärimmäisen huonoa valmistelua, jos niin iso asia, jolla todella muutetaan niitä rakenteita, joilla meillä kaavoitusta ja maankäyttöä on tehty, tuodaan tänne ikään kuin hutiloiden ja, niin kuin tässä sanottiin, hallitusohjelman kirjaimen mukaisesti. Me olemme huomanneet, että aika monia esityksiä, joita on perusteltu nimenomaan vain sillä, että ne ovat hallitusohjelmassa, on sitten myöhemmin peruttu. Kyllä näin isossa uudistuksessa, kuin tämä tuleva uudistus on, yleinen etu on varmasti se, mikä on erityisen painokkaasti otettava mukaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan.